

EVENSPRAAK

A composer is a guy who goes around forcing his will on unsuspecting air molecules, often with the assistance of unsuspecting musicians.

Frank Zappa

Er loopt een lijn van dit moment naar niemand weet precies hoe ver terug – een priester of een medicijnman rammelt met botten, fluit of gilt zonder speciale reden, niets waar iemand iets mee kan. Ik heb het over het begin van de muziek.

Stel je voor: de dag waarop er voor het eerst een mens begon te zingen. Niemand weet meer wat, waarom, of iemand anders dan de zangeres, het moet een vrouw geweest zijn, wist wat zingen is. Of zij het zelf al wist.

Maar zo ging het niet. Er is geen dag waarop de muziek werd geboren, zoals er ook geen tijdstip was waarop het eerste dinosaurus-ei begon te kraken want dat ei moest immers zijn gelegd door iets dat al voldoende op een dinosaurus leek om überhaupt

te kunnen spreken van een dinosaurus-ei.

Misschien zijn we muziek gaan maken zoals we uit het water kwamen. Terzijde: de kalmste plek op aarde is een dode kamer, een herberg voor de stilte. Elk geluid dat je daar maakt

verdwijnt in een koraalrif van glasvezelschuim.
Stap over de drempel. Het voelt alsof je bent geland
op de bodem van de diepste oceaan. Daar sta je,
schichtig door het totale gebrek aan de ruis
die altijd om ons is. Dan zet je hartslag in,

je bloed suist door je slapen, je organen klotsen,
je eigen ademen doet pijn aan je oren – je hoort
de herrie van het zijn. Niemand houdt dit langer vol
dan drie kwartier. Voor wie het nog niet wist:
geluid is het debiele broertje van het licht,

traag, zichzelf herhalend tot het wegsterft in de tijd.
Nietsvermoedende moleculen stoten elkaar aan:
‘Hoezo? Wát zei je? Goed, ik geef het door, hé buurman,
moet je horen –’ geluid, je kunt er maar beter muziek
van maken. Voor zover we weten is onze planeet

de enige plek in het heelal waar muziek bestaat.
Niet voor niets vulde Frank Zappa, gevraagd naar
zijn godsdienst, op het formulier in: ‘muzikant.’
Het eerste ritme dat je hoort, al ver voor je geboorte,
is het bonken van het hart boven je hoofd.

In het laatste bed, de dode kamer, blijft niets
over dan die hartslag, als alles wat zingt is uitgeklonken,
als de muziek waaruit we bestaan ons verlaat, op weg
in de duisternis. Een gouden plaat zweeft door de ruimte,
zwijgt tot iets of iemand hem vindt –

Bach, Chuck Berry, Beethoven, Mozart, Louis Armstrong,
Blind Willie Johnson, het wonder dat we hier ooit waren,
onze mooiste woorden zongen voor de ander: ‘De nacht
was zeer donker en koud was de grond maar wij
hadden het vuur, de muziek en elkaar.’

Ingmar Heytze